

**POŽIARNY PORIADOK PRE ANATOMICKÝ ÚSTAV -
MŔTVOLŇA LF UK, Bratislava**

Vypracoval: Ing. Tibor Kalčík, TPO

Schválil: prof. MUDr. Juraj Payer, PhD., MPH, FRCP, FEFIM, dekan LF UK

V Bratislave, 30.4.2024

POŽIARNY PORIADOK PRACOVISKA ANATOMICKÝ ÚSTAV, MŔTVOLŇA

Objekt	Miesto
Staré teoretické ústavy, Sasinkova 2, Bratislava	Anatomický ústav -mŕtvolňa Miestnosti: Macerácia, Mŕtvolňa1, Mŕtvolňa 2

Článok I

Stručný opis technologického postupu a charakteristika požiarneho nebezpečenstva pracoviska

V priestoroch Macerácia, Mŕtvolňa1, Mŕtvolňa 2 sa nachádzajú 8m² Ethanolum benzino denaturatum Ph.Eur.. v 4 kadiach v kurích sú uložené kadávery. Každá kaďa má objem 2m².

Článok II

Požiarotechnické charakteristiky spracúvaných surovín a materiálov a ich najvyššie prípustné množstvá na pracovisku

Látka: Kvapaliny	b.v.°C	b.vzpl.°C	b.vzniet.°C	medza výbušnosti	trieda výbušnosti
Ethanolum benzino denaturatum Ph.Eur.	12	78	363- 425	3,1-20	I.

Najvyššie prípustné množstvo horľavých kvapalín na pracovisku je 8 m² Ethanolum benzino denaturatum Ph.Eur..

Vhodná hasiaca látka: ťažká, stredná, ľahká pena, prášok, pri hasení používať ochranné pomôcky.

Karty bezpečnostných údajov (ďalej len KBU), k používaným chemickým látkam sú k dispozícii všetkým zamestnancom v elektronickej podobe. Na stránke dodávateľa konkrétnej chemikálie, zadajú zamestnanci do vyhľadávania tzv. CAS číslo. Toto číslo je jedinečné pre každé chemické individuum. Následne si zamestnanec vyberie zo zoznamu kvalitu danej chemikálie a v sekcii technické dokumenty, si stiahne v pdf. formáte KBU danej látky.

Článok III

Požiadavky na pracovisko na zabezpečenie ochrany pred požiarom

- práce sa môžu prevádzať iba v miestnostiach, ktoré boli k týmto účelom schválené v zmysle platných predpisov,
- pracovné stoly musia byť z nehorľavého, chemicky odolného materiálu,
- musí byť zabezpečené dostatočné a pravidelné vetranie,
- Ethanolum benzino denaturatum Ph.Eur.. môže byť len v nádržiach na kadáveriy
- v priestoroch sú dovolené prevádzať iba tie práce, ktoré boli prikázané nadriadenými alebo tie práce, ku ktorým bol daný súhlas nadriadeným pracovníkom alebo práce bezprostredne súvisiace s danou úlohou,
- v miestnostiach s nádržami, nesmú byť uložené materiály a predmety, ktoré nesúvisia s prevádzkou,
- v priestoroch s kaďami musia byť umiestnené snehové hasiace prístroje
- v priestoroch s kaďami je zakázané fajčiť a akýmkoľvek spôsobom zaobchádzať s otvoreným ohňom a používať iskriace zariadenia a materiály,
- priestory musia byť viditeľne označené bezpečnostnými a výstražnými tabuľkami a značkami s nápisom „**ZÁKAZ FAJČENIA A VSTUPU S OTVORENÝM OHŇOM**“ a „**ZÁKAZ VSTUPU NEPOVOLANÝM OSOBÁM**“,
- v miestnostiach s kaďami nesmú byť skladované horľavé kvapaliny (pohonné hmoty, oleje a pod.) a iné horľavé látky a materiály, ktoré nesúvisia s prevádzkou,
- elektrické zariadenia (el.vedenie, svietidlá, zásuvky) musia byť inštalované v zmysle platných STN,
- elektrické zariadenia musia byť pravidelne kontrolované osobami s príslušnou kvalifikáciou,
- zväť na tomto pracovisku možno iba za stanovených podmienok v písomnom pokyne,
- v priestoroch musia byť umiestnené požiarne poplachové smernice, požiarne evakuačný plán, požiarne poriadok pracoviska, príloha – protipožiarne hliadka pracoviska, úlohy členov protipožiarnej hliadky, technologické postupy, návody,
- prenosné hasiace prístroje musia byť trvalo v akcieschopnom stave a musia mať pravidelnú kontrolu v zmysle platných predpisov,

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

- prevádzkovať všetky zariadenia je možné iba podľa technologického postupu, resp. prevádzkovým postupom, návodom výrobcu jednotlivých zariadení,
- v priestoroch s kaďami nevykonávať práce, ktoré nesúvisia s prevádzkou a údržbou týchto zariadení,
- trvale udržiavať voľné únikové východy, cesty, prístupové cesty a nástupné plochy,
- vykonávať pravidelné protipožiarne prehliadky,
- zakázané je vykonávať neodborné zásahy do všetkých technických a technologických zariadení,
- hlavné vypínače elektrickej energie musia byť viditeľne označené a trvale prístupné,
- nezakladať prenosné hasiace prístroje, dokumentáciu ochrany pred požiarimi,
- odborné prehliadky elektrických zariadení musia byť zabezpečené pravidelne v zmysle platnej legislatívy,
- umiestnenie pracovných stolov, elektrických strojov, elektrických a plynových spotrebičov nesmie znemožňovať prístup k prenosným hasiacim prístrojom, elektrickým rozvádzačom, uzáverom plynu a vody,
- ak vnikne do olejového kúpeľa vody (obsah kúpeľa vypení a môže dôjsť k požiaru), je nutné hneď prerušiť zahrievanie a kúpeľ vymeniť,
- osvetľovacie telesá, ktoré sú inštalované v priestoroch, musia byť vybavené predpísaným ochranným krytom,
- ak sú inštalované havarijné uzávery, k týmto musí byť zaistený prístup, za účelom rýchleho zásahu,
- v priestoroch, nie je dovolené inštalovať lokálne vykurovacie telesá s otvoreným ohňom, sálavým vykurovaním, s priamym spaľovaním plynu alebo odporovým teplom elektrických žiaričov,
- prevádzkovateľ udržiava elektrické zariadenia v bezpečnom, prevádzkyschopnom stave a zabezpečuje vykonávanie pravidelných odborných prehliadok a odborných skúšok.

Elektrické zariadenia v prostredí s nebezpečenstvom výbuchu horľavých plynov, musia spĺňať tieto podmienky:

- vyhotovenie, umiestnenie alebo prevádzka elektrického zariadenia nesmie spôsobiť výbuch horľavých plynov
- neizolované elektrické vedenie musí byť pevne uložené a chránené umiestnením alebo krytom proti možnosti vzniku elektrického skratu, spôsobeného cudzími predmetmi,
- elektrické svietidlo musí spĺňať technické požiadavky podľa osobitného predpisu,

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

- existujúce elektrické svietidlo, musí byť vybavené ochranným košom alebo inou ochranou, ktorej vlastnosti spĺňajú technické požiadavky podľa osobitného predpisu,
- elektrické zariadenie nesmie dosiahnuť vyššiu teplotu, ako je najvyššia dovolená povrchová teplota, podľa technickej normy.

Prestupy rozvodov, prestupy inštalácií, prestupy technických zariadení a prestupy technologických zariadení cez požiarne deliace konštrukcie:

- prestupy cez požiarne deliace konštrukcie riešiť v zmysle platných predpisov,
- prestupy rozvodov, prestupy inštalácií, prestupy technických zariadení a prestupy technologických zariadení, cez požiarne deliace konštrukcie, musia byť utesnené tak, aby zabránili rozšíreniu požiaru, do iného požiarneho úseku. Utesnený prestup musí spĺňať požiadavky na požiaru odolnosť požiarnej deliacej konštrukcie, ktorou prestupuje, najmenej však EI 90,
- tesnenie prestupov cez požiarne deliace konštrukcie s plochou otvoru viac, ako 0,04 m², sa označuje štítkom umiestneným priamo na utesnenom stavebnom prvku alebo v jeho tesnej blízkosti,
- štítok označenia tesnenia prestupu sa umiestňuje aspoň na jednej strane požiarnej deliacej konštrukcie, tak, aby bol vždy viditeľný, čitateľný, prístupný a ťažko odstrániteľný. Štítok označenia tesnenia prestupu obsahuje najmä tieto údaje:
 - a) nápis PRESTUP
 - b) symboly kritérií a číselnú hodnotu požiarnej odolnosti
 - c) názov systému tesnenia prestupu
 - d) mesiac a rok zhotovenia
 - e) názov a adresu zhotoviteľa požiarnej konštrukcie

Dočasné elektrické zariadenie:

- dočasné elektrické zariadenie nesmie byť zriadené v prostrediach s nebezpečenstvom vzniku požiaru a výbuchu,
- prestup elektrického rozvodu cez stavebné konštrukcie, obsahujúce v mieste prestupu materiály triedy reakcie na oheň A2, B, C, D, E a F, musí byť vyhotovený nehorľavými prestupovými systémami, napríklad v nehorľavých tepelnoizolačných rúrkach,
- elektrické zariadenie namontované na stavebné konštrukcie obsahujúce materiály, triedy reakcie na oheň A2, B,C,D, E a F,
- spoj elektrického vodiča alebo kábla musí byť vyhotovený tak, že prípojná svorka je odľahčená od ťahu a spoj musí byť zabezpečený proti nežiadúcemu rozpojeniu,

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

- elektrické zariadenie musí byť chránené, pred mechanickým a iným poškodením umiestnením alebo účinným opatrením,
- elektrické zariadenie musí byť odpojené od sieťového napätia, v čase, keď sa elektrické zariadenie nepoužíva a v čase pracovného pokoja, ak ide o elektrické zariadenie pripojené cez zásuvku, musí byť odpojené vytiahnutím vidlice zo zásuvky, to neplatí pre elektrické zariadenie, ktorého prevádzka je nevyhnutná z osobitných dôvodov, napríklad vykurovanie, chladenie, vetranie, elektrické zariadenia karavanov, mobilných domovov, pojazdných predajní alebo prívosov,
- za dočasné elektrické zariadenie sa nepovažuje elektrické zariadenie v administratívnych priestoroch,
- elektrické zariadenie musí podliehať počas prevádzky občasnému odbornému dohľadu.

Ochrana pred účinkami atmosférickej elektriny:

- bleskozvod riešiť v zmysle platných predpisov,
- vedenie a zvody na objekte musia byť upevnené tak, aby bola zabezpečená pri vonkajších vedeniach a zvodoch ich dostatočná bezpečná vzdialenosť, od konštrukčných prvkov, druhu D3,
- bleskozvody udržiavať v riadnom technickom stave a kontrolovať ich v lehotách, podľa platnej legislatívy, ako aj po zistenom zásahu bleskom,
- zistené nedostatky a poškodenia bleskozvodu sa odstraňujú, bez zbytočného odkladu,
- súčasti bleskozvodu, vonkajšieho a vnútorného systému ochrany pred bleskom a účinkami atmosférickej elektriny udržiavať, v riadnom technickom stave, ktorý zabezpečuje ich bezpečnosť, spoľahlivosť a funkčnosť,
- vedenia a zvody bleskozvodu, vonkajšieho systému ochrany, pred bleskom a účinkami atmosférickej elektriny, nesmú byť v kontakte s horľavými materiálmi,

Všeobecne:

- kontrola elektrických zariadení sa preukázateľne vykonáva:
 - a) pred prvým uvedením do prevádzky alebo po rekonštrukcii,
 - b) počas prevádzky v lehotách určených v prevádzkovom predpise,
- kontrolu elektrických zariadení vykonávajú osoby určené prevádzkovateľom elektrického zariadenia,
- istiace prvky elektrických obvodov, sa pri oprave nahradzujú, len tými istými istiacimi prvkami,

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

- elektrické svietidlá sa prevádzkujú v súlade, s ich sprievodnou dokumentáciou, pri jestvujúcich, ak sprievodná dokumentácia nie je k dispozícii, elektrické svietidlá sa prevádzkujú tak, aby sa nestali príčinou vzniku požiaru,
- prevádzkovateľ zabezpečuje, aby elektrické svietidlá a elektrické zdroje svetla neboli prekryté horľavými látkami a aby vo vzdialenosti najmenej 2m od nich, neboli umiestňované horľavé materiály, ak výrobca neurčí inak,
- pohyblivé prívody a šnúrové vedenia ležiace na podlahe, sa umiestňujú a zabezpečujú tak, aby nevznikla možnosť poškodenia plášťa, izolácie, prípadne jadra pohyblivého prívodu pri obvyklom používaní a aby neboli prekážkou pri úniku osôb z daného priestoru,
- v prípade poškodenia elektrického zariadenia, prevádzkovateľ zabezpečí jeho odpojenie, od napätia,
- rozvádzač elektrickej energie, musí byť prístupný pre obsluhu a pre bezpečné vypnutie elektrickej energie,
- elektrické svietidlo musí byť, v bezpečnej vzdialenosti, od horľavých látok, ak výrobca neurčil bezpečnú vzdialenosť, tak sa za bezpečnú vzdialenosť považuje vzdialenosť, pri ktorej tok svetelného zdroja nespôsobí zahriatie horľavej látky, na hodnotu najmenej o 75° C nižšiu, ako je teplota vznietenia príslušnej horľavej látky.

Článok IV

Zoznam miest a zariadení alebo ich častí, so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo výbuchu a opatrenia na zamedzenie vzniku a šírenia požiaru

Miesto so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a výbuchu je Miestnosti: Macerácia, Mŕtvolňa1, Mŕtvolňa 2

Opatrenia na zabránenie vzniku a šírenia požiaru sú:

- dodržiavať požiadavky, ktoré sú uvedené v tomto požiarnom poriadku
- v priestore nefajčiť a
- v časti uskladnenia nepoužívať prenosné elektrické spotrebiče
- vykonávať pravidelné revízie el.zariadení a bleskozvodov v zmysle STN 33 1500, STN 331600 a 331610.

Opatrenia:

- pracovníci nesmú vykonávať výmeny, resp. opravy el.zariadení, pod napätím, vrátane výmeny žiaroviek, poistiek, ističov a pod.

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

- vyššie uvedené výmeny a opravy na el.zariadeniach, môžu len pracovníci s odbornou spôsobilosťou,
- počas prevádzky je zakázané opravovať poistky a prevádzkovať el.osvetlenie, bez predpísaných ochranných krytov,
- v prípade poškodenia el.zariadení (mechanické poškodenie), tieto ihneď odstaviť a zabezpečiť opravu alebo výmenu zariadení,
- pravidelne vykonávať odborné prehliadky el.zariadení a bleskozvodov,
- v blízkosti plynových spotrebičov, horákov, rozoberateľných spojov, kde v prípade väčšieho množstva úniku plynu pri možnom, náhodnom zhasnutí plameňa horáku a snahe o opätovné zapálenie, môže dôjsť k výbuchu a následnému požiaru,
- **pri požiari alebo výbuchu:**
 - a) pri práci s plynom je potrebné si uvedomiť jeho nebezpečné horľavé a výbušné vlastnosti,
 - b) pri výrone plynu, uhasiť všetky otvorené plamene a odstráni všetky zdroje iskrenia, ako napr. iskry pri použití el.prístrojov, iskry vyvolané statickou elektrinou a pod.,
 - c) ďalej je potrebné: uzavrieť prívod plynu pred miestom havárie,
 - d) vypnúť elektrický prúd do miesta havárie,
 - e) previesť potrebné záchranné práce, všetky osoby z miesta havárie, sa vzdialia a na mieste ostane iba obsluha zariadenia a určené osôb,
 - f) pri vzniku požiaru, pokúsiť sa uhasiť požiar, v rámci svojich možností a schopností a postupovať, podľa požiarneho poplachových smerníc a požiarneho evakuačných plánov.

Článok V

Osobitné povinnosti zamestnancov

- všetci zamestnanci, zdržujú na uvedenom pracovisku , sú povinní v plnom rozsahu dodržiavať všetky ustanovenia tohto požiarneho poriadku, technologické postupy, návody výrobcov jednotlivých zariadení, prevádzkové predpisy, príkazy, zákazy a pokyny na úseku ochrany pred požiarmi,
- nesmú poškodzovať a zneužívať prenosné hasiace prístroje, požiarne vodovody (nástenné hydranty) a udržiavať ich trvale v akcieschopnom stave,

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

- musia vedieť použiť prenosné hasiace prístroje, požiarne vodovody (nástenne hydranty),
- musia poznať miesto a spôsob vypínania všetkých elektrických a iných zariadení,
- nesmú zakladať únikové východy, únikové cesty, prístupové cesty a nástupné plochy, ako aj prenosné hasiace prístroje, požiarne vodovody (nástenne hydranty), vypínače elektrických a iných zariadení skladovaným materiálom,
- každý nedostatok (ak je to možné) odstrániť, ak to nie je možné, v takom prípade oznámiť nadriadeným,
- zákaz fajčiť a manipulovať s otvoreným ohňom, na všetkých miestach, ktoré sú vyznačené výstražnými a bezpečnostnými tabuľkami,
- v prípade vzniku požiaru:
 - a) poskytnúť prvú pomoc osobe, ktorá sa pri požari zranila,
 - b) pokúsiť sa uhasiť požiar, sám v rámci svojich možností a schopností a ak to nie je možné:
 - c) okamžite vyhlásiť požiarne poplach, volaním „Horí“
 - d) ohlásiť požiarne poplach protipožiarnej hliadke pracoviska,
 - e) ohlásiť požiar telefonicky na ohlasovňu požiarov,
 - f) informovať ohlasovňu požiarov umiestnenú na vrátniciach,
 - g) po ukončení prác pred odchodom vykonať kontrolu pracoviska, či nehrozí nebezpečenstvo vzniku požiaru, vypnúť elektrický prúd, odstaviť ostatné zariadenia,
 - h) otvory na vetranie, musia byť vždy voľné, nesmú sa zakladať,
 - i) do priestorov sa ZAKAZUJE: nosenie zápaliek, zapaľovačov a iných iskriacich predmetov, ktoré by boli iniciátorom vzniku výbuchu, resp. požiaru,
 - j) Je zakázané vykonávať, také práce alebo pokusy, pri ktorých by mohlo dôjsť k vzniku požiaru, prípadne k výbuchu.
 - k) v prípade vzniku požiaru, vypnúť elektrický prúd a uzavrieť hlavný uzáver plynu a riadiť sa pokynmi v požiarnej poplachových smerniciach, požiarnej evakuačnej pláne, havarijnej pláne a pod.

PROTIPOŽIARNA HLIADKA PRACOVISKA

- dozerá na dodržiavanie predpisov na pracovisku a zistené nedostatky, bez zbytočného odkladu, oznamuje vedúcemu pracoviska,

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

- vykonáva nevyhnutné opatrenia, pri vzniku požiaru, najmä záchranu ohrozených osôb, privolanie pomoci, zdolávanie požiaru a opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, predovšetkým zatvorenie požiarneho uzáverov (prívodov horľavých látok a vypnutie elektrického prúdu).

Členovia protipožiarnej hliadky pracoviska najmä

- dohliadajú, aby pred odchodom zamestnancov z pracoviska a pri skončení pracovného času, bolo pracovisko v bezchybnom stave, z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti, najmä, aby boli zatvorené požiarne uzávery, prívody horľavých látok a vypnuté všetky spotrebiče,
- kontrolujú vybavenosť pracoviska hasiacimi zariadeniami, hasiacimi prístrojmi a spojovacími prostriedkami, pričom vizuálne preverujú ich kompletnosť a prístup k nim.

ÚLOHY:

VEDÚCI HLIADKY:

Určuje úlohy (a kontroluje) jednotlivých členov hliadky:

- hlási vznik požiaru, na ohlasovňu požiarov,
- vykonáva nevyhnutné opatrenia v prípade vzniku požiaru, najmä privolanie pomoci a zdolávanie požiaru a organizuje činnosť hliadky
- Člen č.1:
 - vykonáva opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, zatvára požiarne uzávery,
 - zatvára prívody horľavých látok, vypína elektrický prúd,
 - vykonáva zásah hasiacimi prístrojmi a inými hasiacimi prostriedkami,
- Člen č.2:
 - vykonáva hasiaci zásah požiarnym vodovodom (nástennými hydrantmi) a inými hasiacimi zariadeniami
 - vykonáva záchranu ohrozených osôb
 - vykonáva evakuáciu osôb a materiálov

**Univerzita Komenského v Bratislave, Lekárska fakulta
Špitálska 24, 813 72 Bratislava**

V Bratislave,

Vypracoval: Ing. Tibor Kalčík, TPO

Prevzal:.....

HASTEX, spol. s r.o.